

Marian Rulewicz

Szczecin - Stare Miasto, Podzamcze,
St. 20, AZP: 30-05/77

Informator Archeologiczny : badania 23, 92

1989

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

bowiem, po około 6 m przebiegu, ostrym zakolem skręcało w kierunku wschodnim, tj. w stronę rzeki Białej Przemszy. Tak więc wyłot przejścia jest nadal sprawą otwartą. W profilu zachodnim wykopu stwierdzono obecność kamiennego „chodnika”, prowadzącego w I fazie do schodów, zlokalizowanych w ryzalicie ściany południowej wieży.

Po poszerzeniu wykopu odsłonięto go na całym swym przebiegu — szer. 220 cm, dł. 700 cm. Chodnik położony był na warstwie piasku calcowego i ułożony z 3 warstw płaskich kamieni. Teren dziedzińca po obu stronach „chodnika” był wymoszczony deskami, położonymi bezpośrednio na warstwie pierwotnej próchnicy.

W fazie II, kiedy zmieniono dojście do wieży, dobudowując klatkę schodową od strony północnej, pierwotne wejście, chodnik oraz dziedzińiec przykrył wał ziemny, pokrywający również „wycieczkę”.

Kontynuowano również prace w wykopie III/88/89, gdzie odkryto mur wschodni i południowy budynku bramnego, wybudowanego w II fazie. Po poszerzeniu wykopu w kierunku południowym odsłonięto narożnik południowo-wschodni budynku oraz stwierdzono, iż analogiczny narożnik południowo-zachodni został zniszczony w trakcie trzeciego z kolei poszerzania fosy w końcu w. XV lub na początku w. XVI, kiedy relikty zniszczonego zamku zostały w tym okresie włączone w obręb obwałowań miejskich.

Wykop nie został zasypany w związku z pracami konserwatorskimi, jakie były prowadzone przez autora badań jednocześnie z pracami badawczymi, mającymi na celu stworzenie tu rezerwatu archeologicznego. W trakcie badań odkryto materiały archeologiczne z 2 poł. XIII do w. XVI.

Ciekawostką było odkrycie w rejonie budynku bramnego 2 kompletnych szabli austriackich z około 1863 r., ukrytych tu prawdopodobnie po bitwie pomiędzy powstańcami, a wojskami rosyjskimi pod sąsiednią Krzykawką w 1863 r.

Materiały znajdują się w gestii WKZA w Katowicach.

Szczecin — Stare Miasto,
Podzamcze,
St. 20, AZP: 30-05/77

Polaka Akademia Nauk Instytut Historii
Kultury Materialnej Zakład Archeologii
Nadodrza

Badania prowadził mgr Marian Rulewicz. Finansował WKZ w Szczecinie. Trzeci sezon wykopaliskowy. Wczesnośredniowieczne podgrodzie w rejonie najstarszego portu.

Prace wykopaliskowe w 1989 r. prowadzono na kwartale VI Podzamcza, w obrębie wykopu o wymiarach 7,5 x 10,0 m, na ćwiartkach A, B, C, D. Zdjęte zostały cztery następujące warstwy osadnicze: IV, V, VI i częściowo VII-VIII. Odsłonięto też sześć poziomów konstrukcji drewnianych. Średnia głębokość wykopu aktualnie wynosi ca 1,5 m. Prace koncentrowały się na trzech obiektach konstrukcyjnych w postaci: 1. drewnianej ulicy, zbudowanej na osi O-W (od strony wzgórza zamkowego w kierunku Odry); 2. równoległe do niej nawarstwiały się drewniane konstrukcje w postaci legarów i położonych na nich dranic, stanowiące wymoszczenie „zapadlistka”, powstałego przez wcześniejsze wkopanie dużej beczki ściekowej; 3. na ćwiartce D odsłonięto 2 beczki odwadniające, z których wybrano średniowieczną zawartość materiałową.

Po zdjęciu drugiego poziomu konstrukcji drewnianej ulicy, cezurą dla następnych nawarstwień stanowi wkopana beczka ściekowa. Konstrukcje drugiego poziomu ulicy spoczywały na głębokościach 4,14-3,6 m. n.p.m. z widocznym spadkiem w kierunku Odry.

W nawarstwiach osadniczych masowość zabytków ruchomych obserwujemy w ceramice stalowoszarej, kościach ssaków i ryb oraz resztkach rozmaitych wytworów skórzanych, zwłaszcza obuwia. Do ciekawszych zabytków wydzielonych należą przedmioty metalowe (brązowa sprzączka od pasa, haczyki rybackie, sztydło, noże, gwoździe i nitki oraz części podkowy), skórzane (pochewka), kościane i rogowe (grzebień tkacki, sześciokątna kostka do gry), bursztynowe (część kolia) i drewniane (kijanka, płytki od sieci rybackich i grube liny cumownicze). Dotychczasowe znaleziska mogą sugerować wycinek rzemieślniczo-rybackiej dzielnicy połokacyjnego Szczecina.

Według przewidywanych obliczeń, do osiągnięcia calca na eksplorowanym wykopie należy przewidzieć kilka następnych sezonów wykopaliskowych. Chodzi nam bowiem o uchwycenie relacji do odsłoniętych wcześniej wczesnośredniowiecznych konstrukcji portowego nabrzeża z rejonu Baszty Siedmiu Płaszczy.

W oparciu o zwarte zespoły ceramiczne, wspomniane wyżej warstwy osadnicze można datować roboczo na XIII-XIV wiek.

↓ Słupsk woj. ciechanowskie St. 4 patrz okres rzymski

Środa Śląska,
ul. II Armii Wojska Polskiego,
woj. wrocławskie,
St. 2, AZP: 76-24/13

Wojewódzki Ośrodek Archeologiczno-Konserwatorski we Wrocławiu

Prowadziła: mgr Halina Śledzik-Kamińska, Ludwik Kamiński; konsultowali prace: dr Wojciech Dzieduszycki, prof. dr Mirosław Richter. Finansował WOAK. Drugi sezon badań ratowniczych w obrębie Starego Miasta w Środzie Śląskiej.

Kontynuowano badania w obrębie wykopu budowlanego przy ul. II Armii Wojska Polskiego na powierzchni 290 m². W zachodniej części wykopu eksplorowano warstwę kulturową związaną z najstarszym poziomem osadniczym. W stropie tej warstwy natrafiono na relikty drogi (?) w postaci częściowo zachowanych drewnianych